

LUND UNIVERSITY

Iran och USA återgår nu till status quo

Khoshnood, Ardavan

2020

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Khoshnood, A. (2020, jan. 10). Iran och USA återgår nu till status quo. <https://www.ardavan.se/iran-och-usa-atergar-nu-till-status-quo/>

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

IRAN OCH USA ÅTERGÅR NU TILL STATUS QUO

Ardavan Khoshnood

10 januari 2020

Blog post, ardavan.se

<https://www.ardavan.se/iran-och-usa-atergar-nu-till-status-quo/>

Nedladdat från: <http://www.ardavan.se>

Iran och USA återgår nu till status quo

Konflikten mellan Iran och USA går inte tillbaka till den islamiska revolutionen 1979 som många tror. Iran och USA har legat i konflikt med varandra ända sedan 70-talet när Shahen av Iran, Mohammad Reza Pahlavi, dels chockhöjde oljepriserna [1], dels när hans utrikespolitik kom att stå i kontrast mot västvärldens intressen [2,3,4]. Historikern Roham Alvandi vid London School of Economics poängterar att den nuvarande islamiska regimen i Iran har samma utrikespolitiska mål som Shahen hade, herravälde över Mellanöstern, men att den senare använde sig av [diplomati och logik vilket säkrade Irans dominans i området](#). Vi kan dock med säkerhet säga att den nuvarande regimen i Iran inte enbart misslyckats med att bli Mellanösterns ”polis”, som Shahen kallades, men de har också bidragit till att regionen idag är ett av världens mest oroligaste områden.

Inte någon gång har dock konflikten mellan Iran och USA varit så pass allvarligt som nu. Med fokus på de senaste händelserna, vad har egentligen hänt? Det hela började 27 december när Kata'ib Hezbollah, en Iranstödd shiamilis i Irak, sköt mer än 30 raketer mot en militärbas i Kirkuk och dödade en civil amerikansk personal. USA svarade med att bomba viktiga mål tillhörande Kata'ib Hezbollah i både Irak och Syrien och tioalet milismän dog. Som hämnd, attackerade Kata'ib Hezbollah den amerikanska ambassaden i Bagdad den 29 december. Närvarande vid attacken var bland annat Abu Mahdi al-Muhandis – generalsekreterare för Kata'ib Hezbollah – och Qais Khazali – ledare för Iranstödde shiamilisen Asa'ib Ahl al-Haq.

Som ett svar på ambassadattacken, beordrade Donald Trump ett anfall mot iranska generalen, Qasem Soleimani, som då ledde Quds styrkan, Islamiska revolutionsgardets utrikesgren som ansvarar för underrättelseinhämtning, spionage, destabilisering samt terrorism. Fredag den 3 januari blev två bilar vid flygplatsen i Bagdad beskjutna av en amerikansk drönare. Tio personer dödades. Bland dem fanns Qasem Soleimani och ovannämnda al-Muhandis. Iran hotade direkt med en svår hämnd. Fem dagar senare kom så hämnden. Närmare 20 ballistiska robotar sköts mot främst militärbasen Ein Al-Asad väst om Bagdad. Islamiska revolutionsgardets luft- och rymdförsvaret tog på sig ansvaret.

Kort efter attacken skriver regimens utrikesminister på [twitter att Iran med attackerna enbart har försvarat sig själv](#). Han skriver vidare att Iran inte är ute efter vare sig eskalering eller krig. Donald Trump skrev in sin tur att [”allt är bra”](#). Enligt internationella rapporter var det ingen som skadades eller förlorade livet i attackerna, vilket egentligen gör att Irans attack nog var det bästa som hade kunnat hända.

Med tanke på att inga amerikaner skadades eller dog, avstår USA från att attackera diverse mål i Iran som de hade hotat med. Således inget krig. Samtidigt har ju Iran nu fått sin ”hämnd”. Båda länderna är alltså nöjda; USA gör sig av med Soleimani som har varit starkt bidragande till Mellanösterns destabilisering, och Iran skjuter raketer mot byggnader och strukturer som är tomma på soldater och får sin hämnd. Därför kan vi med säkerhet säga att eskaleringen vi sett mellan Iran och USA sedan det senare lämnade kärnenergiavtalet under 2018, nu neutraliserats. Vi kommer nu bevittna en de-eskalering och en återgång till status quo.

Så nämns det dock inte i Iran. I Iran talar media om att minst [80 amerikanska soldater dödades i attackerna mot Ein Al-Asad](#), att hämnden var så svår som den kunde bli och att USA nu har backat. Faktum är dock om inte Irans ballistiska robotattacker sent på natten mot den 8 januari var högst kalkylerade så att ingen skulle skadas. På det sättet garanterar Iran att USA inte attackerar landet, samtidigt som attackerna inhemskt kan användas som propaganda

på att regimen faktiskt tog sin hämnd mot den stora satan som USA kallas. Således räddar regimen sitt ansikte nationellt och internationellt hos sina anhängare.

Att Iran och USA nu återgår till status quo innebär inte på något sätt att USA återvänder till kärnenergiavtalet eller att regimen i Iran lägger undan sina maligna aktiviteter i regionen, Europa eller Amerika. USA kommer att fortsätta med sina sanktioner mot Iran. Vad vi nu har att vänta oss från Iran, är att regimen kommer bli än mer aggressiv i sitt beteende, inte minst nu när landets högsta ledare, Ali Khamenei, meddelat att närmare 200 millioner euro kommer att tillskjutas Quds styrkan. Vi kan förvänta oss en upptrappning av olika attentat mot amerikanska mål i västasien. Fler utlänningar som reser till Iran kommer att gripas och för att vara spioner för både israeliska Mossad och Amerikanska CIA. Destabiliseringsarbetet kommer utökas i form av att iranska proxymiliser får än mer finansiella och logistiska stöd inklusive underrättelser samt tillgång till avancerat vapen. Kidnappning av utlänningar i Irak av dessa proxymiliser är ett annat scenario.

Även Sverige påverkas av denna konflikt. Försvarsmakten har personal på plats i Irak som kan drabbas av iranska proxymiliser. Vidare har Sverige ett stort exiliranskt samhälle som kämpar emot regimen i Iran, som utan tvekan kommer att drabbas än mer av Irans kommande aggressivitet. Iran och Irak må ligga mer än 3000 km ifrån Sverige, men konflikterna som tar plats där och nyckelfigurerna i området, påverkar i allra högsta grad Sverige.

Den 20 december meddelade [Säkerhetspolisen](#) att en person dömts i Stockholm till fängelse för grov olovlig underrättelseverksamhet mot person, alltså flyktingspionage. Personen i fråga är svensk medborgare med ursprung från Irak. Han är shiamuslim och har under en längre tid spionerat på exiliranier i Sverige och andra länder i Europa för Irans räkning. Enligt Säkerhetspolisens förundersökning har denna person även haft kontakt med ovannämnda Qais Khazali.

Status quo har nu uppstått mellan Iran och USA. Om inte Iran ger sig på amerikaner och om Donald Trump använder en mer de-eskalerande ton, kommer nästa milstolpe i denna konflikt i novembermånad när USA går till val.

Ardavan Khoshnood

Kriminolog

[1] <https://www.amazon.com/Oil-Kings-Arabia-Changed-Balance/dp/1439155186>

[2] <http://dx.doi.org/10.1080/00210862.2014.880631>

[3] <http://dx.doi.org/10.1080/00210862.2014.880629>

[4] <https://www.amazon.com/Age-Aryamehr-Pahlavi-Global-Entanglements/dp/1909942189/>